

PC 7662-NJ**D-36/2110****PUNJABI COMPULSORY ELEMENTARY
KNOWLEDGE—101—A****Semester—I**

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 35

ਭਾਗ—ੳ

- I. (ੳ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
 (ਅ) ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕਰੋ :

ਹ ਓ ਏ ਅ ਸ

ਣ ਢ ਟ ਡ ਠ

 $2\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}=5$

- II. (ੳ) ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਹੋਰ ਲਿਖੋ :
 ਹਾਲ, ਦਿਲ, ਵੀਰ, ਗੁਰ, ਦੂਰ, ਸ਼ੇਰ, ਸੈਰ, ਮੋਰ, ਕੌਣ
 (ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਲਗਾਖਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨੇਮ ਲਿਖੋ।

 $2\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}=5$ **ਭਾਗ—ਅ**

- III. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ 10 ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਅੱਖਰ ਵਰਤ ਕੇ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :
 ਅੰਮਰਿਤ, ਪਰੇਮ, ਪਰਭੂ, ਗਰੰਥ, ਪਰਕਾਸ਼, ਸੰਸਕਰਿਤ, ਸ਼ਰੀਮਾਨ, ਪਰਾਪਤ,
 ਪਰੀਤਮ, ਤਰਿਪਤੀ, ਪਰੋਫੈਸਰ, ਅੰਮਰਿਤਸਰ, ਜੜਹ, ਗੜਹ, ਕਿਲਹਾ, ਪਰਸ਼ਨ,
 ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਪਰਦੇਸ

5

- IV. (ੳ) 66 ਤੋਂ 70 ਤਕ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
 (ਅ) ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
 (ੲ) ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
 (ਸ) ਪੰਜ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
 (ਹ) ਪੰਜ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।

5

ਭਾਗ—ੲ

V. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (1) ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿਤਨੇ ਅੱਖਰ ਹਨ ?
- (2) ਓ, ਅ, ਏ, ਸ, ਹ ਵਿਚੋਂ ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਵੱਖਰੇ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ।
- (3) ਸਵਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਤਿੰਨ ਸਵਰ ਲਿਖੋ।
- (4) ਵਿਅੰਜਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਤਿੰਨ ਵਿਅੰਜਨ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (5) ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਕਿਉਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ?
- (6) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਤਨੀ ਹੈ ?
- (7) ਲਗਾਖਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਤਿੰਨ ਲਗਾਖਰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (8) ਸਵਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- (9) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (10) ਸਵਰ-ਸੂਚਕ ਅੱਖਰ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (11) ਅੱਧੇ ਅੱਖਰ ਕਿਉਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
- (12) ਸਵਰ ਵਾਹਕ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (13) ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
- (14) ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
- (15) ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

- (16) 68 ਅਤੇ 86 ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
- (17) ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (18) ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (19) ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (20) ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (21) 30 ਦਿਨਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (22) 31 ਦਿਨਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (23) ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੰਗ ਲਿਖੋ।
- (24) ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦਾ ਮਨ-ਪਸੰਦ ਰੰਗ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (25) ਪੰਜ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (26) ਤਿੰਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (27) ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (28) ਤਿੰਨ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (29) ਪਿਤਾ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (30) ਰਸੋਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।

30×½=15